

Ocena dorobku naukowego, osiągnięcia naukowego oraz działalności dydaktycznej i organizacyjnej dr. n. med. Adama Płużańskiego, przygotowana w związku postępowaniem w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego prowadzonym przez Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie

Charakterystyka ogólna

Dr n. med. Adam Płużański uzyskał dyplom lekarza w 2002 r. na Akademii Medycznej w Łodzi, którą ukończył w roku 2002. Po odbyciu studiów doktoranckich w Klinice Chemioterapii Nowotworów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w latach 2003-2008 uzyskał stopień doktora nauk medycznych na Wydziale Wojskowo-Lekarskim Uniwersytetu Medycznego w Łodzi na podstawie rozprawy doktorskiej "Wyniki leczenia zaawansowanych nowotworów jądra w materiale Regionalnego Ośrodka Onkologicznego w Łodzi".

Od 2002 do chwili obecnej dr Adam Płużański przeszedł wszystkie stopnie rozwoju zawodowego, począwszy od stanowiska młodszego asystenta w Klinice Chemioterapii Nowotworów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2002-2007), przez pracę w Klinice Nowotworów Płuca i Klatki Piersiowej, Centrum Onkologii Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie (obecnie Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie, Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie) kolejno na stanowisku młodszego asystenta (2007-2008), starszego asystenta (2008-2009) i asystenta naukowego (2010-2015), do stanowiska adiunkta w tejże Klinice które pełni od 2015 r. do chwili obecnej.

W roku 2009 dr Adam Płużański uzyskał tytuł specjalisty onkologii klinicznej pod kierunkiem dr. n. med. J. Dyczki.

Ocena dorobku naukowego

Dr Adam Płużański rozpoczął swoją działalność naukową już w okresie studiów, kontynuując ją i rozwijając w czasie studiów doktoranckich, m.in. w ramach współpracy z Imperial College of London. Już w czasie studiów doktoranckich opublikował wyniki swoich prac dotyczących ekspresji greliny w komórkach nowotworów zarodkowych jądra. Tematyka ta była przedmiotem dalszych prac badawczych i publikacji ogłoszonych przed uzyskaniem stopnia doktora nauk medycznych. W czasie studiów doktoranckich dr Płużański rozpoczął pracę w Klinice Nowotworów Płuca i Klatki Piersiowej, Centrum Onkologii Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie (obecnie Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie, Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie), co z pewnością wpłynęło na zainteresowania naukowe, które od tego czasu obejmowały głównie zagadnienia związane z leczeniem chorych na raka płuca, a zwłaszcza zastosowaniem coraz dynamiczniej rozwijających się terapii ukierunkowanych molekularnie, immunoterapii oraz leczenia wspomagającego.

Ogółem od początku swojej pracy zawodowej dr n. med. Adam Płużański opublikował 17 prac oryginalnych (13 z IF, 4 IF), 17 prac poglądowych (1 z IF, 16 bez IF), 8 opisów przypadków (1 z IF, 7 bez IF w tym 4 jako pełnotekstowe publikacje w suplementach czasopism). Szczególną uwagę zwraca rozwój dorobku dr. Płużańskiego jako naukowca, zważywszy, że zdecydowana większość dorobku naukowego pochodzi z okresu po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych: łączny IF wynosi za ten okres 355 pkt, a punktacja MNiSW- 1832 pkt. Liczba cytowań publikacji wg Web of Science wynosi 7231 (bez autocytowań 7211), a wg Scopus 8516 (bez autocytowań 8042). Świadczy to bez wątpienia o

rozwoju aktywności naukowej, przejawiającym się nie tylko coraz większą liczbą, ale też coraz wyższą jakością publikowanych prac. Należy uznać, że było to wynikiem coraz lepszego warsztatu naukowego oraz dojrzałości naukowej dr. Adama Płużańskiego. Efektem aktywności naukowej i publikacyjnej są wysokie wartości indeksów cytowań (Indeks Hirscha wynosi wg bazy Web of Science 13, a wg bazy Scopus 9), co tylko potwierdza wysoki poziom prowadzonych przez dr. Płużańskiego badań, przygotowanych w oparciu o ich wyniki publikacji oraz szerokiego zainteresowania tymi doniesieniami w świecie naukowym.

Dr Adam Płużański jest autorem lub współautorem 13 rozdziałów w monografiach i podręcznikach, redaktorem 1 wieloautorskiej monografii oraz autorem 2 monografii (w tym monografii stanowiącej osiągnięcie wymienione w pkt. 4).

Jest autorem lub współautorem 39 doniesień zjazdowych, w tym 34 ze zjazdów międzynarodowych oraz 5 ze zjazdów krajowych.

Warto podkreślić, że zainteresowania naukowe dr. Adama Płużańskiego obejmują także inne zagadnienia dotyczące onkologii, takich jak leczenie nowotworowe chorych w podeszłym wieku, występowanie nowotworów rzadkich oraz nowotworów u pacjentów po przeszczepieniu narządów oraz wtórnych nowotworów.

Ocena osiągnięcia naukowego, monografii „Analiza wyników leczenia i czynników warunkujących niepowodzenie terapii inhibitorami tyrozynowej kinazy EGFR u chorych na niedrobnokomórkowego raka płuca w codziennej praktyce klinicznej.”

W skład osiągnięcia naukowego habilitant zaliczył monografię naukową zatytułowaną „Analiza czynników niepowodzenia leczenia inhibitorami tyrozynowej kinazy EGFR u chorych na niedrobnokomórkowego raka płuca” (VM Media sp. z o.o., Gdańsk 2021) oraz publikację pt. “Real-world clinical outcomes of first and second generation epidermal growth factor receptor tyrosine kinase inhibitors in a large cohort of European non-small-cell lung cancer patients” [ESMO Open 2020;5 (6)].

Dr Adam Płużański jest pierwszym autorem wymienionej publikacji i wniósł znaczący wkład w jej opracowanie, obejmujący opracowanie koncepcji badania, zgromadzenie materiału, opracowanie wyników badań oraz przeprowadzenie analiz statystycznych, a także przygotowanie merytoryczne i redakcyjne manuskryptu.

Habilitant podjął tematykę dotyczącą niezwykle dynamicznie rozwijającego się obszaru w onkologii, tzn. terapii ukierunkowanych molekularnie. Znaczenie tych terapii polega nie tylko na określaniu nowych celów terapeutycznych i opracowywaniu celowanych na nie cząsteczek, ale też na analizie wielu czynników, które wpływają na skuteczność i bezpieczeństwo tych terapii, co przekłada się na określenie tych populacji chorych, którzy odniosą z ich zastosowania największe korzyści.

Inhibitory kinazy tyrozynowej EGFR były jedną z pierwszych terapii celowanych, które znalazły swoje miejsce w praktyce klinicznej w leczeniu chorych na niedrobnokomórkowego raka płuca (NDRP). Szczegółowa i dogłębna analiza, jaką przeprowadził habilitant w swojej monografii znacząco poszerza naszą wiedzę o tej grupie terapii. Ma to szczególne znaczenie w odniesieniu do – jak już wspomniano – skuteczności i bezpieczeństwa terapii, ale też precyzyjnego ustalenia wskazań i przeciwwskazań do jej stosowania, analizy wyników ocenianych przez pacjentów, oceny jakości życia czy też zagadnień farmakoeconomicznych. Szczególną zaletą przedstawionej pracy jest nie tylko jej dojrzałość naukowa,

metodologiczna, analityczna, statystyczna i warsztatowa, ale także przeprowadzony niezwykle krytycznie proces wnioskowania, oparty na szerokim i bogatym doświadczeniu klinicznym dr. Adama Płużańskiego.

W swoim pierwszym wniosku habilitant zwrócił uwagę na poprawę przeżycia chorych na zaawansowanego NDRP otrzymujących IKT EGFR. Ma to pierwszorzędne znaczenie w szczególności dla samych chorych, ale potwierdza też zasadność decyzji rejestracyjnych oraz formułowanych wytycznych i zaleceń. Fakt, że uzyskane wyniki są porównywalne z wynikami przedstawianymi przez zagraniczne ośrodki potwierdza też wysoką jakość leczenia pacjentów w warunkach praktyki klinicznej w Polsce.

Szczególną uwagę zwrócił habilitant na czynniki rokownicze, możliwe do określenia przed rozpoczęciem terapii, które umożliwiają wskazanie tych grup chorych, które odniosą największe i najmniejsze korzyści z omawianej terapii. Poza aspektem czysto medycznym, wnioski te z pewnością znajdą swoje odzwierciedlenie w lepszym i bardziej racjonalnym wykorzystaniu ograniczonych zasobów systemu opieki medycznej w Polsce, będą mogły być też wykorzystane do podejmowania decyzji refundacyjnych czy też formułowania wytycznych i zaleceń.

Wiele miejsca habilitant poświęcił kwestii postępowania po niepowodzeniu leczenia IKT EGFR i konieczności opracowania odpowiedniego algorytmu postępowania w takiej sytuacji. Potwierdza to wskazywane już wcześniej doświadczenie kliniczne autora, bowiem progresja choroby i niepowodzenie leczenia dotyczą często stosunkowo młodych chorych w dobrym stanie ogólnym, którzy oczekują możliwości dalszej terapii. Ten aspekt ma nie tylko wymiar medyczny, ale także czysto etyczny i moralny. W tym kontekście szczególnie interesujący jest wkład habilitanta prezentujący komputerowy model wykrywania mutacji oporności T790M przed rozpoczęciem terapii pierwszej linii przy użyciu sztucznej sieci neuronowej. To kolejny dowód dojrzałości naukowej i szerokiego spojrzenia habilitanta na onkologię i medycynę w ogóle, w której wykorzystywanie modeli komputerowych czy wręcz sztucznej inteligencji zdaje się być nieuniknioną przyszłością.

W kontekście postępowania u chorych po niepowodzeniu leczenia IKT EGFR interesujące są obserwacje i wnioski habilitanta dotyczące rozwoju drugiej i trzeciej generacji omawianej terapii.

Podsumowując, chcę podkreślić (1) dojrzałość naukową habilitanta, przejawiającą się w doborze nadal aktualnego, ważkiego tematu, (2) umiejętności warsztatowe i metodologiczne będące podstawą przeprowadzenia badania i opracowania wyników, (3) interesujący proces wnioskowania, wskazujący na szczególnie ważne i aktualne aspekty związane z omawianą terapią, (4) wykazanie możliwości zastosowania nowoczesnych metod analitycznych opartych na technologii komputerowej oraz (5) wskazanie na możliwe implikacje praktyczne uzyskanych obserwacji. Ten ostatni aspekt wydaje się szczególnie cenny, pokazując, w jaki sposób obserwacje z codziennej praktyki klinicznej mogą dalej wpływać rozwijającą na standardy postępowania w onkologii.

Ocena działalności organizacyjnej i dydaktycznej

Wartym podkreślenia jest dodatkowa aktywność organizacyjna i dydaktyczna habilitanta, potwierdzająca zaangażowanie dr. Adama Płużańskiego we rozwój onkologii.

Habilitant pełni funkcję Naczelnego Specjalisty Onkologii Klinicznej oraz Przewodniczącego Komitetu Terapeutycznego w Narodowym Instytucie Onkologii w Warszawie.

Jest przedstawicielem Naczelnej Izby Lekarskiej w sekcji Onkologii Klinicznej Europejskiej Unii Lekarzy Specjalistów.

Był członkiem dwóch komitetów organizacyjnych konferencji onkologicznych.

Od 2017 roku bierze udział w pracach Komisji Egzaminacyjnej Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego z zakresu onkologii klinicznej.

Od 2002 roku brał udział (również jako główny badacz) w około 70 badaniach klinicznych I, II i III fazy dotyczących leczenia chorych na raka płuca, raka gruczołu krokowego, raka nerki, raka piersi oraz leczenia wspomagającego.

Był promotor pomocniczym rozprawy doktorskiej oraz recenzentem pracy magisterskiej, a od 2010 roku kierownikiem specjalizacji z onkologii klinicznej 5 lekarzy.

Jest współautorem zaleceń postępowania diagnostyczno-terapeutycznego w nowotworach złośliwych oraz autorem rozdziałów w podręcznikach onkologii dla studentów medycyny i lekarzy specjalizujących się w onkologii.

Prowadzi zajęcia z onkologii klinicznej ze studentami medycyny oraz wykłady na kursach specjalizacyjnych dla lekarzy specjalizujących się w onkologii, hematologii, patomorfologii i chorobach wewnętrznych.

Jest autorem ponad 100 wykładów wygłaszanych cyklicznie i na zaproszenie na polskich i międzynarodowych konferencjach szkoleniowych i kongresach naukowych.

Pełni funkcje członka komitetów doradczych i rad eksperckich opiniujących zagadnienia z zakresu diagnostyki raka płuca, programów lekowych i poprawy dostępności do nowoczesnych metod terapeutycznych.

Jest autorem i współautorem poradników dla pacjentów dotyczących leczenia przeciwnowotworowego i leczenia wspomagającego.

Wygłasza wykłady na zaproszenie organizacji i stowarzyszeń pacjentów dotyczące postępów w leczeniu chorych na raka płuca i zasad profilaktyki.

Na zaproszenie redakcji radiowych, telewizyjnych, gazet branżowych oraz popularno-naukowych prowadzi działania zwiększające świadomość odbiorców w zakresie profilaktyki pierwotnej i wtórnej, diagnostyki oraz sposobów nowoczesnego leczenia chorych na raka płuca.

Aktywnie uczestniczy w kampanii Ministerstwa Zdrowia: "Planuję Długie Życie"

Jest recenzentem publikacji w międzynarodowych czasopismach, w tym z listy filadelfijskiej, a przede wszystkim w Cancer Management and Research, Drugs, Lung Cancer, BioDrugs, Future Oncology.

Jest członkiem rady naukowej dwóch czasopism: Oncology in Clinical Practice, Oncology Letters.

Wniosek końcowy

Biorąc pod uwagę znaczący dorobek naukowy, zaangażowanie zawodowe, umiejętności organizacyjne oraz działalność dydaktyczną habilitanta, a także wysoki poziom merytoryczny przedstawionego osiągnięcia naukowego, zgodnie z Ustawą Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce, Dziennik Ustaw z 2020 roku, pozycja 85 z późniejszymi zmianami oraz zgodnie z art. 219, ustęp 1, punkt 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego jednoznacznie stwierdzam, że habilitant spełnia wszelkie wymagania stawiane osobom ubiegającym się o stopień naukowy doktora habilitowanego i wnioskuję do Rady Naukowej Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie Państwowego Instytutu Badawczego o dopuszczenie dr n. med. Adama Płużańskiego do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

dr hab. n. med. Wojciech Rogowski

Warszawa, 27 września 2022 r.

*dr hab. med. Wojciech Rogowski, prof. nadzw.
specjalista onkologii i radioterapii*
3764801